

NÁKLADY OBVYKLÝCH OPATŘENÍ MŽP

Náklady obvyklých opatření (NOO) slouží k posuzování žádostí a projektů v dotačních programech. Cílem je zajistit efektivní vynakládání finančních prostředků. Podle zaměření položek je členěn tématicky do 10 oblastí. Většina oblastí je rozdělena na dvě části - „Agregované položky“ uvádějící cenu obvykle podporovaných opatření pro posuzování záměrů a na „Položkový ceník“, který předchodí doplňuje. **Náklady obvyklých opatření jsou tvořeny základní sazbou a v odůvodněných případech (ztižené přírodní podmínky apod.) upravenou koeficienty. Uvádí se ceny bez DPH. NOO uvádí široké spektrum činností, které nemusí být vždy v souladu s předmětem podpory konkrétního programu, tzn. činnost uvedená v NOO neznámá vždy způsobilý výdaj. Při realizaci obvyklých opatření jsou respektovány Standardy péče o přírodu a krajinu. Ceny jsou přednostně posuzovány podle agregovaných položek, alternativně je v odůvodněných případech možno použít položkový ceník.**

Agregované položky

Agregované položky (modře podbarvené) představují obvyklou finanční částku, za kterou je možno realizovat určitý typ opatření. Částka zahrnuje všechny nezbytné činnosti a materiály potřebné k realizaci opatření (zejména činnosti uvedené v poznámkách u jednotlivých agregovaných položek). Neřeší finanční efektivnost jednotlivých položek v rozpočtu projektu, ale efektivnost opatření jako celku. Nelze říct, že všechny projekty, které agregované položky překročí, jsou špatně navržené, spíše obsahují další realizační prvky, které nejsou pro daný typ opatření běžné. Tento typ projektu je přesto možné realizovat, pokud představuje zvýšený zájem ochrany přírody. Náklady jsou vyjádřeny cenami agregovaných položek, které zahrnují všechny běžné činnosti a materiály, které jsou v rámci daného typu opatření obvykle realizovány, a to včetně nákladů na dopravu (v odůvodněných případech lze dopravu počítat zvlášť). Je možné navýšit základní sazbu, pokud je splněna podmínka uvedená v komentáři pod konkrétní položkou a takové navýšení je třeba řádně odůvodnit. Navýšení je nutné vždy posuzovat s porovnatelnými případy v rámci regionu. Položky „Cena sazenic“ v lesnických opatřeních a při výsadbě zeleně jsou hodnoceny samostatně - vzhledem k širokému rozptylu cen za jednotlivé sazenice ve vztahu k jejich druhu, velikostním kategoriím a způsobu pěstování.

Položkový ceník

Ceny se přednostně posuzují podle položek agregovaných. Je možné navýšit základní sazbu, pokud je splněna podmínka uvedená v komentáři. Takové navýšení stejně jako případné zvýšené náklady vyvolané jinými objektivními důvody je třeba řádně odůvodnit.

Znění účinné od: 01.02.2018

NÁKLADY OBVYKLÝCH OPATŘENÍ MŽP**Zeleň rostoucí mimo les***

* zahrnuje i sídelní zeleň

Položka	T.j.	cena za t. j. (bez DPH)
---------	------	-------------------------

součástí všech agregovaných položek je doprava a přesun materiálu na lokalitě

I. Agregované položky pro plochu nad 1500 m² a liniové prvky o min. délce 100 bm

Pozn. Plochou se rozumí součet dílčích ploch ovlivněných realizovaným opatřením. Plochu dotčenou realizací určuje vždy projektant a musí být napsaná v PD. Projektant vymezuje polygonem celou plochu, kterou daný zásah ovlivní, nikoliv pouze plochy kolem jednotlivých stromů.

Založení ÚSES*

Založení ÚSES (biocentra, biokoridory)	Kč/ha	1 800 000,00
--	-------	--------------

* včetně všech nezbytných činností a materiálů, zejména příprava území, terénní úpravy, ohumšení, osivo, založení travního porostu, sazenice, výsadba, povýsadbový řez, použité materiály, následná péče (rozvojová), ochrana, vytyčení, (při zlepšování funkce skladebného prvku (jednotlivých dosadbách) se postupuje podle položky individuální výsadby, vodní prvky nejsou součástí agregované položky)

Pozn. Položku nelze kombinovat s dalšími agregovanými položkami**Založení nebo obnova vegetačních prvků v krajině (včetně interakčních prvků)***

Remízy, větrolamy apod. (plošná výsadba stromů a keřů)	Kč/ha	1 550 000,00
Travnaté protierozní průlehy a meze s terénními úpravami **	Kč/ha	900 000,00
Travnaté protierozní zasakovací pásy**	Kč/ha	80 000,00
Extenzivní ovocné sady	Kč/ha	430 000,00
Stromořadí neovocných stromů ¹⁾	Kč/100bm	40 000,00
Stromořadí ovocných stromů ²⁾	Kč/100bm	25 000,00

* včetně všech nezbytných činností a materiálů, zejména příprava území, terénní úpravy, ošetření stávajících dřevin případně jejich kácení, vytyčení výsadby, vykopání jamky, přesun hmot pro účely výsadby, výsadba, sazenice, povýsadbový řez, kotvení, zálivka, materiál pro výsadbu, ohumšování, osivo, založení travního porostu, (kotvení, ochrana proti zvěři, mulč), následná péče (rozvojová), včetně odsedávky (berlíčky) pro dravce, při revitalizaci prvků se postupuje podle položky individuální výsadba.

** včetně zpevnění svahu a prvků, ohumšování, založení travního porostu, kosení

1) je přípustná kombinace s ovocnými stromy, v případě využití doplňkové výsadby keřů možnost navýšení až do 25%

2) v případě využití doplňkové výsadby keřů možnost navýšení až do 50%

Pozn. Položku nelze kombinovat s dalšími agregovanými položkami**Odstranění nevhodných dřevin bez odstranění pařezu ***

Odstranění náletu do 1 m výšky **	Kč/ha	40 000,00
Odstranění náletu nad 1 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu **	Kč/ha	50 000,00

plocha = plocha zásahu = obvod podle průmětu okrajů korun odstraňované dřeviny/skupiny dřeviny

* včetně všech nezbytných činností a materiálů, zejména skácení, vytahání a uložení na hromadu do 20 m, nátěr pařezků herbicidem, likvidace klestu

** Jednorázová základní částka za odstranění nevhodných dřevin je 3 000 Kč v případě plochy do 1 ha. K jenorázové základní částce se připočítává částka na plochu.

Základní sazba + příplatek za ztížené pod míny (součet% max. 100%):

1. Přístupnost pozemku: ZS + navýšení až do 40%
2. Vysoká svažitosť pozemků: ZS + navýšení až do 60%
3. Členité pozemky: ZS + navýšení až do 10 %
4. Podmáčené a rašelinné pozemky: ZS + navýšení až do 60%
5. Trnité dřeviny: ZS + navýšení až do 40%

Možnost navýšení ZS o 50% v případě ručního odstraňování pařezů, lze přičíst k ostatním druhům navýšení

II. Agregované položky pro individuální opatření, plochu do 1500 m² a liniové prvky o délce menší než 100 bm**Pozn. Plochou se rozumí součet dílčích ploch ovlivněných realizovaným opatřením****Individuální výsadba dřevin**

Nízke keře včetně půdopokryvných do 20 cm	Kč/ks	120,00
Keř listnatý- kontejnerovaný, vel. 20 - 40 cm	Kč/ks	160,00
Keř listnatý- kontejnerovaný, vel. 40 cm - 60 cm	Kč/ks	260,00
Keř listnatý- kontejnerovaný, vel. 60 cm - 100 cm	Kč/ks	340,00
Keř listnatý - kontejnerovaný, vel. nad 100 cm	Kč/ks	460,00
Keř listnatý- prostokořenný, vel. do 60 cm	Kč/ks	130,00
Keř listnatý - prostokořenný, vel. nad 60 cm	Kč/ks	160,00
Ovocný špičák	Kč/ks	750,00
Ovocný polokmen rozvětvený	Kč/ks	1 100,00
Ovocný vysokokmen rozvětvený	Kč/ks	1 500,00
Listnatý špičák	Kč/ks	650,00
Listnatý odrostek do 120 cm	Kč/ks	750,00
Listnatý odrostek 121 - 205 cm	Kč/ks	1 100,00
Listnatý strom do ok 8 cm; rozvětvený, prostokořenný	Kč/ks	1 400,00
Listnatý strom do ok 8 cm; rozvětvený, s balem	Kč/ks	1 800,00
Listnatý strom ok 8 -10 cm; s balem	Kč/ks	2 300,00
Listnatý strom ok 10 - 12 cm; s balem	Kč/ks	2 700,00
Listnatý strom ok 12 -14 cm (alejový strom); s balem	Kč/ks	4 000,00
Listnatý strom ok 14 -16 cm (alejový strom); s balem	Kč/ks	5 450,00
Listnatý strom ok nad 16 cm (alejový strom); s balem	Kč/ks	7 500,00
Jehličnany půdopokryvné do 40 cm	Kč/ks	275,00
Jehličnany 40 - 60 cm	Kč/ks	470,00
Jehličnany 60 - 80 cm	Kč/ks	720,00
Jehličnany 80 - 100 cm	Kč/ks	1 350,00
Jehličnany 100 cm a více	Kč/ks	3 200,00

Pozn.: Cena výsadby Kč/ks obsahuje všechny nezbytné činnosti a materiály, zejména: vytyčení výsadeb, (příprava půdy), vykopání jamky, přesun hmot pro účely výsadby, výměna půdy, výsadba, sazenice, mulčování výsadeb, povýsadbový řez, kotvení, ochrana kmene, zálivka, hnojení, materiál pro výsadbu (substrát, kotvení, ochrana kmene stromu, ochrana proti okusu v případě volné krajiny, drenáž, mulč, hnojivo, půdní kondicionér), likvidace zeminy zbylé po výměně, následná péče (rozvojová).

Ovocný polokmen: výška kmene 1,30–1,69 m, ovocný vysokokmen: výška kmene 1,70 m a více

ok =obvod kmene

špičák = jeden výhon bez zapěstované koruny

alejový strom = koruna nasazená min. 220 cm

Trávníky*		
Založení trávníku bez modelace terénu	Kč/m ²	23,00
Založení trávníku s modelací terénu**	Kč/m ²	60,00
Dosev, úprava narušeného travního porostu***	Kč/m ²	8,00

* včetně všech nezbytných činností a materiálů, zejména odstranění ruderálního porostu včetně vytvoření hromad a likvidace vniklé hmoty, chemické odplevelení, úprava terénu, rozrušení půdy, obdělání půdy, osetí (včetně osiva), hnojení (včetně hnojiva), zavlažení, zaválcování křížem, zálivka, 1. seč se sběrem, odvoz a likvidace posečené hmoty, následná péče (rozvojová).

** doplnění ornice (včetně materiálu), urovnání povrchu

*** povrchová úprava terénu (rozrušení a urovnání smýkováním/hrabáním), dosev travního semene

Zpevnění svahu		
Zpevnění svahu s úpravou terénu	Kč/m ²	400,00
Zpevnění svahu textilií, rohoží	Kč/m ²	80,00

Odstranění nevhodných dřevin bez odstranění pařezu*		
Odstranění náletu do 1 m výšky **	Kč/ha	40 000,00
Odstranění náletu nad 1 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu**	Kč/ha	50 000,00

plocha = plocha zásahu = obvod podle průmětu okrajů korun odstraňované dřeviny/skupiny dřeviny

* včetně všech nezbytných činností a materiálů, zejména skácení, vytahání a uložení na hromadu do 20 m, nátěr pařezků herbicidem, likvidace klestu

** Jednorázová základní částka za odstranění nevhodných dřevin je 3 000 Kč v případě plochy do 1 ha. K jenorázové základní částce se připočítává částka na plochu.

Základní sazba + příplatek za ztížení é podmínky (součet% max. 100%):

1. Přístupnost pozemku: ZS + navýšení až do 40%
2. Vysoká svažitost pozemků: ZS + navýšení až do 60%
3. Členité pozemky: ZS + navýšení až do 10 %
4. Podmáčené a rašelinné pozemky: ZS + navýšení až do 60%
5. Trnité dřeviny: ZS + navýšení až do 40%

Možnost navýšení ZS o 50% v případě ručního odstraňování pařezů, lze přičíst k ostatním druhům navýšení

Kácení vzrostlých stromů a keřů dle kategorie - volné*		
Průměr kmene na řezné ploše pařezu**		
11 - 20 cm	Kč/ks	150,00
21 - 30 cm	Kč/ks	400,00
31 - 40 cm	Kč/ks	700,00
41 - 50 cm	Kč/ks	1 400,00
51 - 60 cm	Kč/ks	2 500,00
61 - 70 cm	Kč/ks	3 500,00
71 - 80 cm	Kč/ks	5 500,00
81 - 90 cm	Kč/ks	6 500,00
91 - 100 cm	Kč/ks	7 500,00
nad 100 cm	Kč/ks	9 000,00

* včetně všech nezbytných činností a materiálů, zejména rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

* k základní sazbě lze uzнат navýšení do 20% za ztíženou přístupnost (svah, členitý terén, hustý porost a pod.)

** Přepočít průměre kmene ve výčetní výšce (1,3 m) na průměr kmene pařezu lze provést dle následujícího vzorce:

dpářez = d1,3 * 1,37, kde: **d1,3** je průměr kmene ve výčetní výšce a **dpářez** je průměr kmene na pařezu.

Kácení vzrostlých stromů a keřů dle kategorie - postupné, s přetažením*		
Průměr kmene na řezné ploše pařezu**		
11- 20 cm	Kč/ks	800,00
21 - 30 cm	Kč/ks	1 250,00
31 - 40 cm	Kč/ks	3 350,00
41 - 50 cm	Kč/ks	5 850,00
51 - 60 cm	Kč/ks	7 500,00
61 - 70 cm	Kč/ks	10 400,00
71 - 80 cm	Kč/ks	14 300,00
81 - 90 cm	Kč/ks	20 100,00
91 - 100 cm	Kč/ks	26 500,00
nad 100 cm	Kč/ks	37 000,00

* včetně všech nezbytných činností a materiálů, zejména rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

* k základní sazbě lze uzнат navýšení do 20% za ztíženou přístupnost (svah, členitý terén, hustý porost a pod.)

** Přepočít průměre kmene ve výčetní výšce (1,3 m) na průměr kmene pařezu lze provést dle následujícího vzorce:

dpářez = d1,3 * 1,37, kde: **d1,3** je průměr kmene ve výčetní výšce a **dpářez** je průměr kmene na pařezu.

Odstranění pařezů frézováním*		
do 20 cm hloubky	Kč/m ²	2 000,00

plocha = plocha zásahu včetně kořenových náběhů

* včetně všech nezbytných činností a materiálů, zejména odklizení dřeva a složení na hromady, zasypání jámy a doplnění zeminy, zhutnění a úprava terénu

Cenu lze navýšit až o 30% při kamenitém podloží, svažitosti do 40% .

Řez stromů - za 1 typ řezu včetně všech nezbytných činností a materiálů*		
--	--	--

* pro řezy prováděné lezeckou technikou či řezy prováděné pomocí mobilní plošiny

plocha stromu m² = průměr koruny x výška stromu

Zdravotní řez* - plocha stromu		
< 50 m ²	Kč/ks	1 200,00
51 - 100 m ²	Kč/ks	2 000,00
101 - 200 m ²	Kč/ks	3 200,00
201 - 300 m ²	Kč/ks	4 600,00

301 - 400 m ²	Kč/ks	5 500,00
401 - 500 m ²	Kč/ks	7 300,00
501 - 600 m ²	Kč/ks	8 500,00
nad 600 m ²	Kč/ks	9 500,00

* při odstraňování jmelí lze uznat navýšení do 50%

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

* k základní sazbě lze uznat navýšení do 20% za ztíženou přístupnost (překážky pod stromem, blízkost budovy, silnice apod.)

Bezpečnostní řez* - plocha stromu		
< 50 m ²	Kč/ks	800,00
51 - 100 m ²	Kč/ks	1 200,00
101 - 200 m ²	Kč/ks	2 200,00
201 - 300 m ²	Kč/ks	3 200,00
301 - 400 m ²	Kč/ks	4 000,00
401 - 500 m ²	Kč/ks	5 000,00
501 - 600 m ²	Kč/ks	6 000,00
nad 600 m ²	Kč/ks	7 000,00

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

* k základní sazbě lze uznat navýšení do 20% za ztíženou přístupnost (překážky pod stromem, blízkost budovy, silnice apod.)

lokální redukce směrem k překážce / z důvodu stabilizace* - plocha stromu		
< 50 m ²	Kč/ks	600,00
51 - 100 m ²	Kč/ks	1 200,00
101 - 200 m ²	Kč/ks	2 000,00
201 - 300 m ²	Kč/ks	2 800,00
301 - 400 m ²	Kč/ks	3 400,00
401 - 500 m ²	Kč/ks	4 000,00
501 - 600 m ²	Kč/ks	5 000,00
nad 600 m ²	Kč/ks	6 000,00

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

* k základní sazbě lze uznat navýšení do 20% za ztíženou přístupnost (překážky pod stromem, blízkost budovy, silnice apod.)

Uprava průchozího profilu* - plocha stromu	Kč/ks	500,00
--	-------	--------

Uprava prujezdního profilu* - plocha stromu	Kč/ks	1 000,00
---	-------	----------

Odstranění výmladků*	Kč/strom	500,00
----------------------	----------	--------

Obvodová redukce / stabilizace sekundární koruny* - plocha stromu		
< 50 m ²	Kč/ks	1 600,00
51 - 100 m ²	Kč/ks	2 500,00
101 - 200 m ²	Kč/ks	4 000,00
201 - 300 m ²	Kč/ks	6 000,00
301 - 400 m ²	Kč/ks	7 700,00
401 - 500 m ²	Kč/ks	9 400,00
501 - 600 m ²	Kč/ks	11 000,00
nad 600 m ²	Kč/ks	12 000,00

ve výjimečných odůvodněných případech lze použít i pro sezónový řez

$\text{plocha stromu } m^2 = \text{průměr koruny} \times \text{výška stromu}$

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

* k základní sazbě lze uznat navýšení do 20% za ztíženou přístupnost (překážky pod stromem, blízkost budovy, silnice apod.)

Pozn. pokud je více typů řezů na stejném stromě je možné k ceně převládajícího typu řezu připočíst 30 % z ceny dalších typů řezů

Řez na hlavu / na čípek (popouštěcí)		
Výška stromu do 2 m	Kč/ks	500,00
Výška stromu přes 2 m do 6 m	Kč/ks	1 000,00
Výška stromu přes 6 m	Kč/ks	2 300,00

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

Řez keřů v zápoji*		
Zmlazení (řez sesazovací)	Kč/m ²	4,00
Průklest (prosvětlování)	Kč/m ²	18,00

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

Řez soliterních keřů (podle průměru koruny)*		
do 1,5 m	Kč/ks	30,00
přes 1,5 m do 3 m	Kč/ks	90,00
přes 3 m	Kč/ks	150,00

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

Výchovný řez - výška*		
Stromy do 4 m	Kč/ks	130,00
Stromy od 4 m do 6 m	Kč/ks	250,00

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

Roubování		
Roubování na podnož zapěstovanou na stanovišti	Kč/ks	190,00

Řezy ovocných dřevin*		
Řez ovocných dřevin výchovný 1-5 rok po výsadbě*	Kč/ks/sezona	150,00
Řez ovocných dřevin výchovný 6-10 rok po výsadbě*	Kč/ks/sezona	260,00
Řez speciální* (oprava výrazných nedostatků ve vývoji mladé dřeviny, nutný opakovaný zásah)	Kč/ks/sezona	600,00

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

Řezy udržovací u ovocných dřevin* (kombinace řezů zdravotního, průklestu, odstraňování vlků a výhonů podnože dle potřeby stromu)		
Plocha stromu: < 50 m ²	Kč/ks	1 600,00
Plocha stromu: 51 - 100 m ²	Kč/ks	1 900,00
Plocha stromu: nad 101 m ²	Kč/ks	2 400,00

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

Řez ovocných dřevin zmlazovací*		
Plocha stromu: < 50 m ²	Kč/ks	1 900,00
Plocha stromu: 51 - 100 m ²	Kč/ks	2 500,00
Plocha stromu: nad 101 m ²	Kč/ks	3 600,00

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20 m od místa zásahu

Vstupní řez dlouhodobě zanedbaného ovocného stromu* (kombinace všech technologií řezu dle potřeby stromu)		
Plocha stromu: < 50 m ²	Kč/ks	2 900,00
Plocha stromu: 51 - 100 m ²	Kč/ks	3 200,00
Plocha stromu: nad 101 m ²	Kč/ks	5 600,00

* včetně rozřezání, vodorovného přemístění pro likvidaci či odvoz a složení na hromady do 20m od místa zásahu

K základní sazbě lze uznat navýšení do 20% za ztíženou přístupnost (překážky pod stromem, blízkost budovy, silnice apod.)

$\text{plocha stromu } m^2 = \text{průměr koruny} \times \text{výška stromu}$

Následná péče o výsadby se zálivkou (rozvojová)*		
Jednotlivé neovocné stromy**	Kč/ks/rok	215,00
Ovocné dřeviny	Kč/ks/rok	250,00
Jednotlivé soliterní keře	Kč/ks/rok	115,00
Skupiny keřů v zápoji	Kč/m ² /rok	35,00

* včetně všech nezbytných činností a materiálů, zejména zálivka včetně dopravy vody, běžně 6x ročně, výchovný řez, kontrola, doplnění nebo odstranění kotvíčích a ochranných prvků, hnojení, kypření výsadbové mísy, vyžínání porostu, odplevelování, ochrana proti chorobám, doplnění mulče

** pro listnaté alejové stromy ok 8 a vícemožnost navýšení až o 50%

Vazby v korunách*		
Vazba-dynamická (VD-H nebo VD-D) včetně instalace	Kč/rameno	2 300,00
Vazba statická včetně instalace	Kč/rameno	5 500,00

* včetně všech nezbytných činností a materiálů, zejména materiál vazby a instalace, u památných stromů možnost navýšení až o 50%

Likvidace vzniklého klesu*		
Likvidace klesu**	Kč/m ³	450,00
Štěpkování (brán objem štěrky po štěpkování)	Kč/m ³	3 000,00

* včetně všech nezbytných činností, materiálů a dopravy na místo uložení a veškeré manipulace

** Jednorázová základní částka za likvidaci do 10 m³ klesu je 3 000 Kč. K jednorázové základní částce se připočítává částka za m³.